

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВЕТЕРИНАРНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

спеціальність	211 Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Мазанний Олексій Володимирович

Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
Науковий ступень - кандидат ветеринарних наук 16.00.11 Паразитологія, гельмінтологія
Вчене звання - доцент кафедри паразитології
Досвід роботи – більше 18 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 30 методичних розробок;
- автор і співавтор більше ніж 170 наукових праць, в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 2;
- деклараційні патенти на винахід – 4; навчальні посібники – 3; монографія – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 10;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0509649551	електронна пошта	mazannyi78@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	--------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доценти, кандидати вет. наук: Нікіфорова Ольга Василівна, Люлін Петро Володимирович

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	набуття теоретичних і практичних знань з діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин, отримання практичних навичок в проведенні протипаразитарних заходів у тваринницьких господарствах і підготовці студентів-магістрантів до самостійної практичної роботи
Формат	лекції, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність проводити оцінку стану здоров'я тварин, хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 • здатність прогнозувати перебіг паразитарних хвороб та ефективність заходів боротьби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, СК 16, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази • здатність оцінювати якість лікування і профілактичних заходів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання • здатність діагностувати порушення в організмі тварин хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг, командний проєкт 2 • втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки за паразитарних хвороб тварин (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	14 кредитів ECTS (420 годин): 60 годин лекції, 120 годин лабораторно-практичні; 180 години самостійна робота поточний контроль (6 розділів); підсумковий контроль – не диференційовані заліки (2), екзамен, клінічна практика (30 годин), курсова робота (30 годин).
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Загальна зоопаразитологія. Ветеринарна протозоологія і протозоози тварин. Ветеринарна трематодологія і трематодози тварин. Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин. Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин. Ветеринарна акарологія і акарози тварин. Ветеринарна ентомологія і ентомози тварин.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p>ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин.</p> <p>ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень за паразитарних хвороб тварин.</p> <p>ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.</p> <p>ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних</p>
-------------	--	-------------------------------	---

- маніпуляцій під час професійної діяльності.
- СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.
- СК8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.
- СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
- СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.
- СК16. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення

- методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики паразитарних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
- ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
- ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
- ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ЗООПАРАЗИТОЛОГІЯ. ВЕТЕРИНАРНА ПРОТОЗООЛОГІЯ І ПРОТОЗООЗИ ТВАРИН

Лекція 1.	Основи загальної паразитології. Вчення про інвазійні хвороби. Характеристика найпростіших.	Лабораторно-практичне заняття (ЛПЗ) 1	Ознайомчо-ввідне заняття. Основи загальної паразитології. Вчення про інвазійні хвороби.	Особливості епізоотології протозоозів, гельмінтозів і арахно-ентомозів тварин.
-----------	--	--	---	--

	Піроплазмідози тварин.	ЛПЗ 2, 3	Діагностика і диференціальна діагностика бабезіідозів у жуйних, коней, собак і котів.	Самостійна робота	Вчення Е.Н. Павловського про природну осередковість трансмісивних хвороб. Особливості імунітету при протозоозях, гельмінтозах, арахноентомозах тварин. Основи профілактики інвазійних хвороб. Нозематоз і амебіоз бджіл; Ціліатози риб (хілодонельоз, триходіноз, іхтіофтиріоз): визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.
Лекція 2.	Характеристика кокцидіїд. Еймеріози курей, кролів і жуйних.	ЛПЗ 4, 5	Діагностика і диференціальна діагностика кокцидіїдозів (еймеріозів) птахів, кролів, жуйних і риб.		
Лекція 3.	Ізоспоринози (токсоплазмоз, саркоцистози, цистоізоспорози) тварин.	ЛПЗ 6, 7	Діагностика і диференціальна діагностика ізоспоринозів (токсоплазмозу, саркоцистозів, цистоізоспорозу, криптоспоридіозу) тварин.		
Лекція 4.	Зоомастигофорози (ціліофорози, трихомоноз великої рогатої худоби, гістомоноз індиків) тварин.	ЛПЗ 8	Діагностика і диференціальна діагностика зоомастигофорозів тварин – трихомонозів, гістомонозу птахів та трипаносомозів однокопитних.		
		ЛПЗ 9	Діагностика і диференціальна діагностика балантидіозу свиней, анаплазмозу жуйних та борреліозу птахів.		
		ЛПЗ 10	Відпрацювання техніки лабораторної діагностики кровопаразитарних протозоозів тварин та кокцидіїдозів тварин.		
		ЛПЗ 11	Антипротозойні препарати, що застосовуються для лікування протозоозів у різних видів тварин та особливості їх застосування.		

Розділ 2. ВЕТЕРИНАРНА ТРЕМАТОДОЛОГІЯ І ТРЕМАТОДОЗИ ТВАРИН. ВЕТЕРИНАРНА ЦЕСТОДОЛОГІЯ І ЦЕСТОДОЗИ ТВАРИН

Лекція 5.	Ветеринарна гельмінтологія і гельмінтози тварин. Трематоدوزи (фасціольоз і парамфістомідози) жуйних тварин	ЛПЗ 12	Характеристика трематод. Діагностика і диференціальна діагностика фасціольозу і парамфістомідозів жуйних.	Самостійна робота	Трематодози м'ясоїдних – клонорхоз, меторхоз, псевдамфістомоз, аляріоз, метагонімоз, парагонімоз, гетерофіоз, шистосомоз; Трематоدوزи риб (дігенеози): діпlostомоз і постодіпlostомоз; Мезоцестоїдоз м'ясоїдних, гідатигероз кішок, амеботеніоз і хоанотеніоз курей;
Лекція 6.	Трематодози (дикроцеліоз і еуритремоз) жуйних тварин.	ЛПЗ 13, 14	Діагностика і диференціальна діагностика дикроцеліозу та еуритремозу жуйних та опісторхозу м'ясоїдних тварин.		
Лекція 7.	Трематодози (простогонімоз, ехіностоматидози, нотокотилідози) птахів та м'ясоїдних тварин (опісторхоз та ін.).	ЛПЗ 15	Діагностика і диференціальна діагностика трематодозів (простогонімозу, ехіностоматидозів, нотокотилідозів) птахів.		
		ЛПЗ 16	Відпрацювання техніки прижиттєвої і посмертної діагностики гельмінтозних інвазій тварин.		

Лекція 8.	Ветеринарна цестодологія і цестодози тварин. Ларвальні цестодози (цистицеркози, ценуроз, ехінококоз) тварин.	ЛПЗ 17	Характеристика цестод. Типи личинок цестод. Діагностика і диференціальна діагностика цистицеркозів бовісного і целюлозного.	Лігулідози, ботріоцефальоз, каріоз, каріофільоз і трієнофороз риб: визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.
		ЛПЗ 18	Діагностика і диференціальна діагностика цистицеркозів серозних покривів внутрішніх органів у тварин, ценурозу і ехінококозу ларвального у тварин.	
Лекція 9.	Імагінальні цестодози (теніози, дипілідіоз, дифілоботріоз) м'ясоїдних тварин.	ЛПЗ 19, 20	Діагностика і диференціальна діагностика теніїдозів, дипілідіозу і дифілоботріозу у м'ясоїдних тварин.	
Лекція 10.	Імагінальні цестодози жуйних, коней і водоплавних птахів.	ЛПЗ 21	Діагностика і диференціальна діагностика аноплоцефаліозів однокопитних та жуйних тварин.	
		ЛПЗ 22	Діагностика і диференціальна діагностика цестодозів водоплавних і суходольних птахів.	
		ЛПЗ 23	Антгельмінтики, що застосовуються для лікування трематодозів та цестодозів у різних видів тварин та особливості їх застосування.	

Розділ 3. ВЕТЕРИНАРНА НЕМАТОДОЛОГІЯ І НЕМАТОДОЗИ ТВАРИН Ч. 1

Лекція 11.	Ветеринарна нематодологія і нематодози тварин. Оксіуратози тварин: оксіуроз коней, пасалуроз кролів.	ЛПЗ 24	Характеристика нематод. Оксіуратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика оксіурозу однокопитних і пасалурозу кролів.	Самостійна робота	Габронемоз і драшейоз однокопитних: визначення, характеристика зоопаразитів, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.
Лекція 12.	Оксіуратози тварин: скрябінемоз овець, гетеракідози птахів.	ЛПЗ 25	Діагностика і диференціальна діагностика скрябінемозу дрібної рогатої худоби, гетеракідозів птахів.		
Лекція 13.	Аскарідатози тварин: аскарроз свиней, параскароз коней, неоаскароз телят.	ЛПЗ 26	Аскарідатози тварин: діагностика і диференціальна діагностика аскарозу свиней, параскарозу однокопитних і неоаскарозу телят.		
Лекція 14.	Аскарідатози тварин: аскарідатози м'ясоїдних тварин, аскарідіоз птахів, анізакідози у риб і птахів.	ЛПЗ 27, 28	Діагностика і диференціальна діагностика аскарідатозів м'ясоїдних тварин, аскарідіозу птахів, анізакідозів риб і птахів.		

Лекція 15.	Стронгілятози травного тракту тварин: жуйних (хабертіоз, езофагостомоз, буностомоз, нематодіроз, гемонхоз) та коней (стронгілідози).	ЛПЗ 29	Стронгілятози тварин: діагностика і диференціальна діагностика стронгілідозів травного тракту однокопитних, стронгілятозів травного тракту жуйних.		
Лекція 16.	Стронгілятози травного тракту свиней, м'ясоїдних і гусей.	ЛПЗ 30	Діагностика і диференціальна діагностика анкілостоматидозів м'ясоїдних, езофагостомозу свиней та амідостомозу гусей.		
Лекція 17.	Стронгілятози дихальних шляхів тварин: диктіокаульоз жуйних, метастронгільоз свиней, мюллеріоз овець і кіз, сингамоз птахів.	ЛПЗ 31, 32	Діагностика і диференціальна діагностика стронгілятозів дихальних шляхів жуйних тварин, метастронгільозу свиней та сингамозу птахів.		
		ЛПЗ 33	Відпрацювання методів гельмінтоларвоскопії за легневих нематодозів тварин.		

Розділ 4. ВЕТЕРИНАРНА НЕМАТОДОЛОГІЯ І НЕМАТОДОЗИ ТВАРИН Ч. 2

Лекція 18.	Трихуратози тварин: трихуроз свиней, жуйних, м'ясоїдних, трихінельоз свиней, капіляріози тварин.	ЛПЗ 34	Трихуратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика трихурозів та капіляріозів тварин.	Самостійна робота	Капіляріоз і томінксов хутрових звірів і птиці: визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.
		ЛПЗ 35	Діагностика і диференціальна діагностика трихінельозу тварин.		
Лекція 19.	Спіруратози тварин: телязіоз великої рогатої худоби, тетрамероз, стрептокарроз та ехінуріоз водоплавних птахів.	ЛПЗ 36	Спіруратози тварин: діагностика і диференціальна діагностика телязіозу великої рогатої худоби та спіруратозів (тетрамероз, стрептокарроз, ехінуріоз) птахів.		
Лекція 20.	Філяріатози тварин: парафіляріоз коней, онхоцеркози і сетаріози великої рогатої худоби та коней, дирофіляріоз собак.	ЛПЗ 37	Філяріатози тварин: діагностика і диференціальна діагностика онхоцеркозів і сетаріозів жуйних і коней.		
		ЛПЗ 38	Діагностика і диференціальна діагностика парафіляріозу коней, дирофіляріозу собак.		
		ЛПЗ 39	Відпрацювання методів гемоларвоскопії за філяріатозів тварин.		
Лекція 21.	Акантоцефаліатози тварин: макраканторинхоз свиней, поліморфоз і філікольоз птахів.	ЛПЗ 40	Характеристика акантоцефал. Діагностика і диференціальна діагностика макраканторинхозу свиней, поліморфозу і філікольозу птахів.		
		ЛПЗ 41	Рабдитатози тварин: діагностика і диференціальна діагностика стронгілоїдозів молодняка.		

		ЛПЗ 42	Антгельмінтики, що застосовуються для лікування нематодозів у різних видів тварин та особливості їх застосування.				
Розділ 5. ВЕТЕРИНАРНА АКАРОЛОГІЯ І АКАРОЗИ ТВАРИН							
Лекція 22.	Ветеринарна акарологія і акарози тварин. Паразитиформні кліщі: іксодиди, аргазиди і дерманіссиди.	ЛПЗ 43, 44	Характеристика підкласу Acari. Паразитиформні кліщі. Морфологічна диференціація іксодид до роду.	Самостійна робота	Лістрофороз кролів; Кліщові хвороби бджіл; Хейлетіоз собак і кролів: визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.		
		ЛПЗ 45	Морфологічна диференціація аргазид та дерманіссид до роду. Діагностика і диференціальна діагностика акарапозу і варроозу бджіл.				
Лекція 23.	Акариформні кліщі і акарози тварин. Саркоптидози тварин: саркоптоз і нотоедроз.	ЛПЗ 46	Акариформні кліщі. Саркоптидози тварин: діагностика і диференціальна діагностика саркоптозу і нотоедрозу.				
Лекція 24.	Псороптидозы тварин: псороптози, хоріоптози, отодектози.	ЛПЗ 47	Псороптидозы тварин: діагностика і диференціальна діагностика псороптозів.				
		ЛПЗ 48	Псороптидозы тварин: діагностика і диференціальна діагностика хоріоптозів та отодектозу.				
Лекція 25.	Демодекоз тварин, кнемідокоптоз птахів.	ЛПЗ 49	Діагностика і диференціальна діагностика кнемідокоптозу птахів, демодекозів та хейлетіозу тварин.				
		ЛПЗ 50	Відпрацювання методів діагностики акарозів тварин.				
		ЛПЗ 51	Акарициди, що застосовуються для лікування акарозів у різних видів тварин та особливості їх застосування.				
Розділ 6. ВЕТЕРИНАРНА ЕНТОМОЛОГІЯ І ЕНТОМОЗИ ТВАРИН							
Лекція 26.	Ветеринарна ентомологія і ентомози тварин. Оводові інвазії: гіподермоз великої рогатої худоби.	ЛПЗ 52	Характеристика класу Insecta. Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика гіподермозу великої рогатої худоби.			Самостійна робота	Дерматобіоз, кривеліоз, едемагеноз, цефеноміоз, цефалопіноз та фарингоміоз жуйних; Браульоз, сенотаїніоз та конопідоз бджіл; Гіпобоскоз,
Лекція 27.	Оводові інвазії: естроз овець, рінестроз та гастрофільоз коней.	ЛПЗ 53	Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика естридозів (естроз, кривеліоз, цефеноміоз) жуйних тварин.				

		ЛПЗ 54	Оводові інвазії тварин: діагностика і диференціальна діагностика рінестрозу та гастрофільозу однокопитних.		ліпоптеноз та ліногнатоз жуйних: визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика. Таргани, шкіроїди, міль: характеристика збудників, боротьба з ними і шляхи профілактики.
Лекція 28.	Двокрилі кровосисні комахи (гнус): гедзі, мухи кровосисні, мошки, мокреці, комарі, москити, кровососка кінська.	ЛПЗ 55	Двокрилі кровосисні комахи (гнус) – морфолого-біологічна диференціація гедзів, мошок, мокреців, комарів та москітів.		
Лекція 29.	Кровосисні і не кровосисні зоофільні мухи, їх роль в патології тварин.	ЛПЗ 56	Зоофільні мухи: морфолого-біологічна диференціація справжніх мух, саркофагід та каліфорід.		
		ЛПЗ 57	Діагностика симуліотоксикозу, вольфартіозу та люциліозу тварин.		
Лекція 30.	Безкрилі комахи: мелофагоз овець, сифункулятози, маллофагози, сифонаптерози тварин.	ЛПЗ 58	Безкрилі комахи – збудники мелофагозу (кровососки) овець та сифункулятозів тварин.		
		ЛПЗ 59	Безкрилі комахи – збудники маллофагозів та сифонаптерозів ссавців і птахів.		
		ЛПЗ 60	Інсектициди, що застосовуються для лікування ентомозів у різних видів тварин та особливості їх застосування.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: підручник / [В.К. Чернуха, Ю.Г. Артеменко, В.Ф. Галат та ін.]. Урожай, 1996. 448 с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус]. К.: Урожай, 2009. 368 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока]. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: практикум (для самостійної роботи) / [Ю.О. Приходько, С.І. Пономар, О.В. Мазанний та ін.]. Біла Церква, 2011. 313 с.

1. Березовський А.В., Галат В.Ф., Шевченко А.М. Діагностика та заходи боротьби з парамфістоматидозами великої рогатої худоби (методичні рекомендації). К.: Ветінформ, 2006. 20 с.
2. Ветеринарна протозоологія: Навчальний посібник / О.Ф. Манжос, І.І. Панікар. Донецьк, 2006. 127 с.
3. Визначення родової приналежності іксодових кліщів, методи їх збору та транспортування до лабораторії: методичні рекомендації / О.П. Литвиненко, Н.А. Меженська, О.І. Мірошніченко, О.В. Нікіфорова. К., ДНДІЛДВСЕ, 2021. 46 с.
4. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин. К.: Ветінформ, 2004. 54 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. практикум: навч. посібник / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока]. К.: Вища освіта, 2004. 238 с.
6. Гельмінтози жуйних тварин України: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, В.Я. Пономаренко, О.В. Мазанний, Ю.П. Балім]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 255 с.
7. Гельмінтологічні дослідження тварин і навколишнього середовища у ветеринарній медицині / [К.В. Секретарюк, О.А. Сварчевський, Р.І. Тафійчук]. Львів: Сполом, 2005. 110 с.
8. Глобальна паразитологія: підручник / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока та ін.]. К.: ДІА, 2014. 568 с.
9. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 224 с.
10. Основи протозоології та протозоози тварин: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Федорова]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 286 с.
11. Протозойні та окремі прокаріотні хвороби собак і котів: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова, О.В. Федорова, О.В. Мазанний, В.С. Булавіна, П.В. Люлін]. Харків. Видавець: О.А. Мірошніченко, 2021. 168 с.

5. Діагностика і стратегія основних заходів щодо боротьби і лікування інвазійних хвороб медоносної бджоли (Методичні вказівки для фахівців практичної ветеринарної медицини, студентів факультету ветеринарної медицини вищих навчальних закладів та слухачів курсів підвищення кваліфікації з паразитології) / Е.В. Руденко, І.Г. Маслій, С.М. Нємкова, О.В. Свиридов. К.: Ветінформ, 2005. 38 с.
6. Діагностика та заходи боротьби з бабезіозом собак (рекомендації) / М.П. Прус, А.В. Березовський, В.Ф. Галат та ін. К., 2002. 8 с.
7. Кузовкін Є.М., Стегній Б.Т. Заходи з пасовищної профілактики дикроцеліозу овець в умовах України (методичні рекомендації). Х., 2002. 46 с.
8. Лабораторна діагностика паразитарних захворювань м'ясоїдних (методичні рекомендації) / С.В. Павленко, Л.І. Луценко, О.О. Міщенко та ін. К.: Ветінформ, 2005. 46 с.
9. Мазанний О.В., Нікіфорова О.В. Ветеринарна паразитологія (частина 1). Робочий зошит для лабораторних занять. Харків: ДБТУ, 2023. 86 с.
10. Мазанний О.В., Нікіфорова О.В. Ветеринарна паразитологія (частина 2). Робочий зошит для лабораторних занять. Харків: ДБТУ, 2024. 66 с.
11. Мазанний О.В., Нікіфорова О.В. Ветеринарна паразитологія (частина 3). Робочий зошит для лабораторних занять. Харків: ДБТУ, 2023. 59 с.
12. Машкей І.А., Пономаренко В.Я., Федорова О.В. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики телязіозу великої рогатої худоби. Х., 2003. 10 с.
13. Методи лабораторної діагностики паразитарних хвороб тварин (методичні рекомендації до виконання навчально-клінічної та виробничої практик з паразитології) / Ю.О. Приходько, В.І. Бирка, О.В. Федорова та ін. Х., 2018. 45 с.
14. Методичні вказівки з діагностики філяріатозів тварин та стратегія основних лікувально-профілактичних заходів при них / Н.М. Сорока, А.В. Березовський, В.Ф. Галат та ін. К.: Ветінформ, 2002. 26 с.
15. Методичні рекомендації з діагностики, профілактики та лікування основних інвазійних захворювань бджіл (для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломної освіти) / Приходько Ю.О., Пономаренко В.Я., Пономаренко А.М., Федорова О.В., Булавіна В.С. Х.: ХДЗВА, 2014. 26 с.
16. Приходько Ю.О., Бирка В.І., Мазанний О.В. Рекомендації щодо діагностики та заходів боротьби з фасціольозно-парамфістомозними інвазіями жуйних тварин в умовах Сходу України. Х., 2006. 18 с.

17. Приходько Ю.О., Пономаренко А.М. Методичні рекомендації з діагностики, профілактики і лікування основних інвазійних хвороб риб. Х., 2005. 34 с.
18. Приходько Ю.О., Пономаренко В.Я., Нікіфорова О.В. Рекомендації про заходи боротьби з іксодовими кліщами. Х., 2005. 33 с.
19. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики ехінококозу тварин / Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, В.І. Бирка, А.М. Пономаренко. Х.: ХДЗВА, 2007. 25 с.
20. Рекомендації про заходи боротьби з гельмінтозами жуйних тварин / А.В. Березовський, В.Ф. Галат, Н.М. Сорока та ін. К.: Ветінформ, 2002. 36 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за розділи
		до 50	підсумкове тестування
Оцінювання розділу	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.